Miks pisike seeme eestlased Jõgevale kokku toob: toidutootmisest ja koostööst Maaelu Teadmuskeskusega

Ülle Jukk
Jõgevamaa Koostöökoda
kohaliku toidu projektijuht

16. mail 2023 Jõgeval

TOIDUVALDKONNA ETTEVÕTJATE KOONDAMINE

- **2015 viis Jõgevamaa Koostöökoda läbi kohaliku toidu uuringu, milles kaardistati maakonna toidutootjad;**
- **2016 hakkasime koostöövõrgustikku looma;**
- **2017 lendasid pesast välja „linnupojad" – Kääpa OTT MTÜ ja Jõgevamaa Maitsed MTÜ;**
- **Kolm OTTi: Kääpa OTT, Põltsamaa OTT ja Jõgeva OTT;**
- **Festivalid ja laadad, muud üritused;**
- **„Jõgevamaa katab laua" ehk Jõgevamaa tutvustamine toidu kaudu.**

KONKURENTS vs KOOSTÖÖ

- **Kas väikeettevõtlus on piirkonnas oluline? Ka väikeettevõtja kujundab kohalikku mainet.**
- **Kitsaskohad või hoopis tugevused?**

- niisugused toidutooted ei kuulu üldiselt esmatarbekaupade hulka, turu väike ulatus, toodete kõrgem hind;

- tootja on tarbija partner;

- väikeettevõtja peab paistma välja ja tegema koostööd;

- paras ettevõtte suurus ja suurenemise mõistlik piir,

- väikeettevõtja ei ole ainult oma toidutootmise päralt;

- tooraine kättesaadavus;

- tootearenduse võimalikkus (lisategevused, agroturism).

RAHA POLE MAAILMAST OTSA LÕPPENUD

- **Leader-meetme projektid: JKTK koostööprojektid "Kohalik toit kättesaadavaks„ ja „Kohalik toit on tervislik ja trendikas“; JKTK ühisprojektid „Meie oma toit“ ning „Jõgevamaa toidupärandi tutvustamine“. Jõgevamaa Maitsed MTÜ projektid „Jõgevamaa maitsed tuntuks!“, „Jõgevamaa toit Maamessil“, „Kohaliku toidu pakkumise kvaliteedi tõstmine avatud talude päeval“, „Kohalik toit edendab kohalikku mainet“ ja „Jõgeva OTTile oma nägu!“ Peipsimaa Kogukonnaköök MTÜ projektid: „Peipsi Toidu Suur Pidu ja Rääbise festivali korraldamine 2019. ning 2020. aastal“, „Jõgevamaa kogukondade arendamine ja kaasamine läbi toidukultuuri koolituste“;**
- **Jõgevamaa PATEE programm 2015-2023: toiduvõrgustiku arendustegevused: koolitused, seminarid, õppereisid, inspiratsioonikonverentsid;**
- **PRIA meede 16.4: lühikeste tarneahelate või kohalike turgude kaudu põllumajandustoodete ja toidu turustamisvõimaluste arendamise projektid (2).**

KUHU EDASI?

- **Omavaheline ja piirkondlik koostöö;**
- **2023-2025 on Jõgevamaa kaasatud Eesti ühe pilootpiirkonnana Interreg Baltic Sea projektis BASCIL („*Innovative Solutions for the Rural Food Production Sector to Diversify into Sustainable Culinary Tourism Services*“), mille raames toetatakse piirkonnas uuendusliku agroturismi võrgustiku arendamist nii ettevõtja kui piirkonna tasandil;**
- **Projektis osaleb 8 riiki, Eestist on projekti partnerid Eesti Maaturism ja Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda.**

TEADUST POLE PÕHJUST KARTA

- **Maaelu Teadmuskeskus kujundab toidutootmise tulevikku;**
- **Jõgeval on olnud Eesti sordiaretuse „staap“ alates 1920. Siin on kogu aeg tehtud maailmatasemel teadust. Lähemate aastate jooksul lisanduv tipptehnoloogia kiirendab sordiaretust, loob võimalused biotehnoloogiate ja säästliku agrotehnoloogia arendamiseks;**
- **JKTK ühisprojekt „Meie oma toit“: 2x Seemnefestivali, kohaliku toidu õpitoad, retseptikonkurss;**
- **2023-2025 osaleb JKTK assotsieerunud partnerina Interreg Baltic Sea projektis MainPotRe („Maintenance and scaling up potato growing and consumption heritage in Northern Baltic region to build up resilient communities“, juhtpartner Läti Põllumajandusressursside ja -ökonoomika instituut), mille eesmärk on innustada väikekasvatajaid kasvatama kohalikke kartulisorte ja populariseerida kartulitoite.**

SEEMNEFESTIVAL

- **Virtuaalne Seemnefestival 2022**
- **Facebooki grupp Seemnefestival: seemnete müük, toiduretseptid, ajaloonurk;**
- **sobivate ürituste info, aiandusteemalised teadaanded;**
- **Reaalne Seemnefestival 2023: seemnete müük, kohalike toidutootjate müügiletid, toiduvalmistamise õpitoad, aiaraamatute müük, spetsialistide nõuandenurk, koduaednikele mõeldud konverents.**
- **Märtsikuu kõige kehvema ilmaga päeval külastas Sorti üle 1000 inimese!**
- **Kohtume Sordis märtsis 2024!**

Hea klapp ja usaldus on edasiviiva koostöö alus!